

Hoe groot is groot

De kinderen leren de onderlinge verhoudingen tussen de gekleurde dingen beter zien

Stadsbeeld, 12 jaar

onderwerp

huizen van hoog tot laag

techniek

houtskool en/of Siberisch krijt met kneedgum

papierformaat

± 20 × 30 cm of groter, enigszins grof papier (wit)

Toelichting

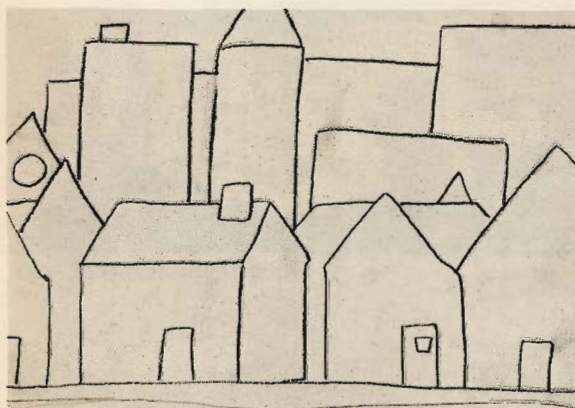
Deze opdracht gaat niet alleen over het vullen van het vlak maar ook over het doelbewust omgaan met de verhouding van grote en kleine dingen t.o.v. elkaar. Hoe groot zijn de vormen van het huis vooraan, hoe groot zijn de ramen van de flats? Op deze leeftijd hebben kinderen voldoende ruimtebesef om het verschijnsel dat dingen vooraan op de tekening ook groter getekend worden, te begrijpen. Een raam in die achterliggende flats moet dus kleiner. In deze tekening wordt geen moeilijk standpunt gekozen: gewoon frontaal, dus tegen de huizen aankijkend. Alles in vooraanzicht. Dat betekent ook dat we niet op het dak kunnen kijken!

In het algemeen gebruiken de kinderen een hoog standpunt, zodat ze zich boven de dingen bevinden. In deze les zal vooral in het begin van de tekening moeten worden opgelet of de kinderen ook werkelijk tegen de huizen en flats aankijken. Laat vergissingen herstellen, laat desnoods enkele kinderen opnieuw beginnen (zie *Handboek Hoofdstuk 5*).

Begeleiding

We fantaseren hoe vreemd het wordt als overal flats zouden komen. Als een soort stenen monsters komen ze oprukken. De eigenlijke tekening kan beginnen met enkele horizontale lijnen, waarop in vooraanzicht begonnen wordt met enkele huizen op de voorgrond. Deze worden dun getekend. Doe dit voor op het bord. Wijs er voortdurend op dat er nog geen details getekend mogen worden: eerst de grote vormen van de huizen. Daarna de grote vormen van de 'oprukkende flats'. Wanneer de hele tekening dun geschetst is, wordt begonnen met het 'in-grijzen' van de vlakken.

De flats in de verte mogen nog niet al te duidelijk of al te donker zijn. Hierna moet met kneedgum en eventueel met Siberisch krijt verder gewerkt worden aan de details, bijv. de ramen. Let bij de nabespreking op de onderlinge verhouding tussen groot en klein. Welke tekening heeft veel verschillende grijze tinten, welke tekening heeft een ruimtelijke suggestie?

Opzet in lijn, grote vormen

Opzet in lijn, kleine vormen

onderwerp

kleine wereld van dichtbij

techniek

oostindische inkt met pennetje, tekenpotlood of kleurpotloden

papierformaat

± 15 x 20 cm

Andere opdrachten

Ook als je kleine kinderen van dichtbij bekijkt, blijkt dat niet alles even groot is. De verhoudingen blijven soortgelijk met de wereld van de grote dingen. Als illustratiemateriaal kan bij deze les gebruik gemaakt worden van macro-opnamen van insecten, bloemen of zaden. De kinderen fantaseren nu drie grote grassprietten

Kleine wereld van dichtbij, 10 jaar

met minstens twee insecten. Die vijf dingen kunnen nauwelijks op het tekenpapier! Wanneer de opdracht wordt uitgewerkt met oostindische inkt kan tevoren een schetsje worden gemaakt met potlood. Dit mag echt niet te lang duren en het moet een schetsje blijven. Stimuleer daarna rechtstreeks te werken met oostindische inkt en de pen. Een ander onderwerp kan zijn: kleine kinderen in grote-mensenkleden.